

Stump-Bíró Balázs és a „Mindenségit!”

Gondolatok egy podcastot hallgatva

Előző este kezdtem el hallgatni a „Mindenségit!” podcaston egy beszélgetést **Stump-Bíró Balázssal**. Hát, nem egy elalvást segítő beszélgetés volt az emberi világ végéről. A ma reggeli tesztek-veszek közben fejeztem be a podcast meghallgatását. Sokat emlegette **SBB** a techno-optimistákat. Szerintem mind a techno-optimistákból, mind az **SBB**-féle kasszandrákból hiányzik az a tudás, ami az információt épp úgy energiának tekinti, mint a klasszikus energiákat, hiányzik az a bölcsesség, ami egy magyar közmondásban is feltűnik; hogy „többet ésszel, mint erővel”. Az energiaválságot, a klímaváltozást nem lehet megoldani sem a jelenleg rendelkezésre álló energiahordozókkal, de még a megújulókkal sem, ehhez a hatékonyság növelése, az energiafelhasználás – nem is drasztikus csökkentése, hanem – módjának minőségi változtatása szükséges. Ehhez pedig az információ-energia felismerésén és kiaknázásán át vezet az út. Abban igazat adok a techno-optimistáknak, hogy a technológia fogja megoldani az energiaválságunkat, abban viszont semmi esetre sem értek egyet, hogy újabb és olcsóbb energiák oldanak meg a helyzetet. Nemcsak azért hiú remény az olcsóbb energiákban reménykedni, mert az nem áll rendelkezésre, hanem azért is nagy hiba lenne, ha mégis adódna ilyen, mert általa a klímakatasztrófa bekövetkeztét gyorsítanánk fel, hiszen minél több klasszikus energiát használunk fel, annál jobban fűtjük a környezetünket, és a Föld már a mai energiaszemetet sem tudja teljes mértékben a környezetének leadni, azaz az ürbe kisugározni.

A megoldás az energiaéhségünk áthelyezése az információ-energiára, a tudás éhsége az anyagiak helyett. Ennek apró jelei érzékelhetőek már, például ezt láttam abban is, amikor idehaza az internetadó belengetése – ami nem volt más, mint a tudáshoz jutás megsarcolása – tudta a legnagyobb tömeget az utcára vinni, sőt mondhatnám az egyetlen, ami tényleg tömegeket mozgatott meg. Egy fecske persze nem csinál nyarat, csak segít reménykedni abban, amit az információ fizikai elméletében látok, amit az információ fizikai létéből, annak matematikájából következtetek. Az információ fizikája átformálja majd az egész fizikát, hiszen az energia-mérlegeket át kell miatta értékelni, ez pedig nemcsak a fizikára, de hétköznapi energiaproblémáira is hatással lesz. Itt van körülöttünk sok-sok nem tudott, nem ismert dolog – például a sötét anyagnak és a sötét energiának nevezett tudatlanságunk – aminek megismerése kiutat kínálhat a jelenleg kilátástalannak látszó problémáinkra. Mindent összevetve én csak az információban hiszek, abban, hogy a tudásunk gyarapítása vezet egyedül a problémáink megoldására. Optimista vagyok abban a tekintetben, hogy képesek vagyunk a megfelelő tudás megszerzésére, abban viszont kevésbé vagyok derülátó, hogy erre elegendő idő áll-e rendelkezésünkre. **SBB** hibája az, hogy miközben bemutatja, érzékelteti – nagyon jól – az exponenciális változás örült tempóját, ugyanakkor csak ezt a mennyiségi változást taglalja, és nem veszi számításba a mennyiségi változást követő lehetőségek között egy minőségi változás bekövetkeztét. Csak az exponenciális növekedés pusztító kihatását látja, pedig egy bonyolult rendszer evolúciójában időről időre bekövetkezik ún. minőségi változás, amelyet pusztítva teremtő természeténél fogva válságként él meg az elszenvedője. Minden minőségi ugrás tekinthető egyfajta születési folyamatnak, és ezek a krízisek jó irányba vihetnek, csak túl kell élni őket. A techno-optimisták viszont csak a minőségi

változás megugrásában hisznek, és nem számolnak a vele járó pusztítással, egy esetleges végső teljes pusztulással.

Véleményem szerint meg kell tanulnunk a válságkezelést globális szinten. Ennek matematikáját kínálják fel a kételemű számok képzetesei, mint minőségi végtelen-modellek, hiszen az eddigi számfogalmaink mennyiséget jelölő szerepével szemben ezek a képzetes számok minőségi végtelen jellegüknél fogva éppen a mennyiség új minőségbe csapásának modellezésére alkalmasak. Így a jelenlegi energia- és klímaválság is modellezhetővé válik, a matematikai modellen pedig elemezhetőek lesznek a lehetséges kimenetek a krízisre adott válaszok szerint.

A kételemű számok egyike, a hiperbolikus számok alkalmasak a fizikai információelmélet matematikai leírására, azaz az információ, mint a fizika energiafajtáinak eddig számításba nem vett fajtája modellezhető általa. Hétköznapijaink krízise, az energia- és klímaválság megoldása a tudásunk gyarapításában rejlik, azon belül is a matematikában, amelyet túlságosan elvontnak gondolunk, holott a matematika a legtisztább információ, és a sohasem csökkenő, mindig halmozódó információ a legtisztább energia.